

POLITIKERSPØRGSMÅL

Spørgsmål nr.: RR-019-24

Dato: 4. februar 2024

Stillet af: Magnus von Dreiager

Besvarelse udsendt den: 19. februar 2024

Spørgsmål vedr. elevfordelingen på gymnasier

Spørgsmål:

Hej

Jeg ønsker at stille nedenstående politikerspørgsmål.

1. Jf. § 11 h i Bekendtgørelse af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (LBK nr 467 af 9.5.2023), fordeles alle ansøgere til en skole, som har flere ansøgere, end der er pladser, efter transporttid. Ansøgere med kortest transporttid får plads først, og såfremt der er flere ansøgere med samme transporttid, og der ikke er plads på skolen til dem alle, trækkes der lod om hvilke ansøgere, der får plads. Opgørelse af transporttid er beskrevet i §§ 8-10 Bekendtgørelse om ansøgning, elevfordeling og optagelse på de gymnasiale uddannelser (BEK nr 49 af 12.1.2024), herunder at transporttiden opgøres af Styrelsen for IT og Læring ved hjælp af en digital transporttidsberegner. Er det korrekt, at det er en open source løsning, som hedder Open Street Map Routing, og er den samme model også offentligt tilgængelig, eller er det kun STIL, som har adgang til den model transporttiden bliver udregnet på i sidste ende? Det bedes oplyst, om det er muligt for borgere inden ansøgningsstidspunktet at opgøre egen transporttid.
2. Kan man som borger efterfølgende søge aktindsigt og få oplyst, hvilken rute der er blevet brugt til at beregne ens transporttid, herunder hvordan transporttiden er udregnet i detaljer?

3. Sidste år var det kun 59 % fra Dragør som fik opfyldt deres 1. prioritet ift. valg af gymnasium. Den offentligt tilgængelige OSRM-beregner viser ikke den mest optimale rute. Bor man eksempelvis på Skovengen i Dragør, så er den direkte vej ad Kirkevej og igen over Tårnby Torv ikke valgt, men derimod en rute med en del ekstra-sving. Dette skyldes dels, at OSRM har en kodning med, at Tårnby Torv tunnelen er lukket for cykler, hvilket højest sandsynlig skyldes det tidligere vejarbejde der var her, men som nu ikke længere er aktuelt. Dernæst vælger OSRM en rute ad Hartkornsvej, idet OSRM vurderer dette hurtigere, da ruten Kirkevej/Englandsvej ikke jf. OSRM har en cykelsti. Her er der sidenhen kommet en cykelsti som ikke er med i det offentligt tilgængelige OSRM-system i dag. Ydermere er det kendt, at STIL beregner transporttiden på en bestemt dag. Er der busomlægninger den pågældende dag, så risikerer borgere at blive forfordelt, selvom bussen kører normalt ved skolestart. I hvilken udstrækning tager STIL's beregningsmetode højde for ændringer i den hurtigste rute for borgeren?
4. Det er muligt at klage over elevfordelingen, hvis man mener, at der er sket en fejl med beregning af transporttiden. Hvor mange klagede over dette i 2023, og hvor mange fik medhold? Klager over andre forhold ønskes ikke medtaget.
5. Der er forskellige måder at få forrang på, fx for ansøgere med handicap eller godkendelse fra Team Danmark, jf. § 3 og 5 i Bekendtgørelse om ansøgning, elevfordeling og optagelse på de gymnasiale uddannelser (BEK nr 49 af 12.1.2024). Hvis et gymnasium har en sjælden studieretning, så kan de også reservere foreløbig plads til ansøgere med forrang grundet dette jf. § 4 i samme bekendtgørelse. Kan et gymnasium afvise at optage elever med forrang, eller bliver eleverne automatisk tildelt forrang, således de bliver optaget på det ønskede gymnasium, såfremt de har angivet at ønske forrang, herunder søgt en sjælden studieretning, selvom de bor længere væk end den transporttid, som det på normale vilkår ville kræve at have for at få reserveret plads på den pågældende skole?
6. I forlængelse af spørgsmål 5 ønskes det oplyst, om der er nogle bindinger for den enkelte elev i forbindelse med at ansøge om at blive optaget på en sjælden studieretning?

Svar:

Ad. 1:

Transporttiden i forbindelse med elevfordeling til de gymnasiale uddannelser beregnes ved hjælp af et it-værktøj i Styrelsen for It og Læring. Børne- og Undervisningsministeriet oplyser i "Notat om beregning af transporttid i forbindelse med elevfordelingen til de gymnasiale uddannelser" af 18. december 2023 på ministeriets hjemmeside, hvordan transporttiden beregnes. Notatet kan læses via følgende link <https://www.uvm.dk/-/media/filer/uvm/udd/gym/pdf24/jan/240116-notat-om-beregning-af-transporttid-i-forbindelse-med-elevfordelingen-til-de-gymnasiale-uddann.pdf>

Administrationen har af STIL fået oplyst, at den anvendte transporttidsberegner ikke er offentligt tilgængelig, hverken for borgere eller for regionerne. Borgere kan således inden ansøgningstidspunktet ikke opgøre egen transporttid på samme måde, som transporttiden til brug for elevfordelingen opgøres.

Desuden kan administrationen oplyse, at det endnu ikke er meldt ud fra Børne- og Undervisningsministeriet, hvilken dato, ansøgernes transporttid opgøres til brug for elevfordelingen 2024.

Ad 2:

I 2023 skulle ansøgere henvende sig til Styrelsen for IT og Læring (STIL) for at få aktindsigt i oplysninger vedrørende beregning af transporttid, herunder ruter lagt til grund for elevfordelingen. I 2024 forventer regionerne at få stillet disse oplysninger til rådighed i forbindelse med behandlingen af klager over elevfordelingen.

Ad 3:

Af §9 i Elevfordelingsbekendtgørelsen (BEK nr. 49 af 12/01/2024) fremgår det, at *"Styrelsen for IT og Læring opgør ansøgerens transporttid på en af Børne- og Undervisningsministeriet årligt fastsat dato i marts ved hjælp af en digital transporttidsberegner. (...) Den præcise dato for indhentning af rejseplansdata offentliggøres på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside. Den digitale transporttidsberegner drives af Styrelsen for It og Læring."* Link: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/49#P9>

STIL har ikke overfor administrationen oplyst, på hvilken dato transporttiden beregnes jf. § 9, stk. 1., ligesom administrationen ikke har indsigt i tilgængelige ruter i STIL's transporttidsberegner (OSRM-systemet) eller i forskelle mellem det offentligt tilgængelige OSRM-system og STIL's OSRM-system. Administrationen har heller ikke indblik i eventuelle forskelle i den kollektive trafik på den dato, hvor STIL beregner transporttiden i forhold til andre dage. Administrationen henviser derfor til STIL, når det gælder redegørelse for, i hvilken udstrækning STIL's beregningsmetode tager højde for ændringer i den hurtigste rute for borgeren.

Administrationen bemærker desuden, at Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK), som afgør retslige klager over regionernes afgørelser af elevfordelingen (herunder afgørelser af genbehandlingssager), i 2023 afviste en række klager vedrørende transporttid. Klagerne blev afvist med baggrund i, at den transporttid, som klager via eksempelvis Google Maps, rejseplanen.dk., Naviki og ved hjælp af OSRM, ikke er den transporttid, som er anvendt i elevfordelingen. Styrelsen henviste til, at netop fordi elevfordelingen, når der ikke er plads til alle ansøgere, skal sikre ligebehandling af ansøgerne, er det af afgørende betydning, at alle transporttider for alle ansøgere bliver udregnet på samme måde.

Ad 4:

Administrationen har opgjort, at 103 klager (genbehandlingssager) vedrørte beregningen af transporttid i 2023. Derudover klagede 104 over andre forhold vedrørende transporttid. Ingen af disse klager fik medhold.

Når det gælder de retslige klager, så vedrørte 11 retslige klager transporttid, herunder beregning af denne. STUK gav ingen af de retslige klager medhold. Begrundelserne er angivet som eksempler på spørgsmål 3 ovenfor.

Ad 5:

§ 3 i Elevfordelingsbekendtgørelsen (BEK nr. 49 af 12/01/2024) fastlægger, at en institution kan give forrang til ansøgere, der senest 1. marts har angivet at ønske forrang, herunder blandt andet på baggrund af en fireårig tilrettelæggelse af stx/hhx/htx, som Team Danmark-godkendte ansøgere har mulighed for at få tilrettelagt. Institutionen er ikke forpligtet til at give ansøgere til de i § 3 angivne typer forrang. Link: <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2024/49#P3>

Det samme gør sig gældende i forhold til ansøgere, der senest 1. marts har angivet at ønske en sjælden studieretning, jf. § 4 i Elevfordelingsbekendtgørelsen, herunder en fortegnelse over disse sjældne studieretninger på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside. Institutionen er altså ikke forpligtet til at give sådanne ansøgere forrang.
Link: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/49#P4>

Ad 6:

Det fremgår ikke af Elevfordelingsbekendtgørelsen, hvorvidt en ansøger, der tildeles forrang til sit højeste prioriterede uddannelsesønske på baggrund af forrang til sjældne studieretninger (jf. § 4), bindes til denne studieretning i forbindelse med optagelse.

Idet regionerne ikke har opgaver relateret til ansøgers valg af studieretninger, valgfag mm., har administrationen ikke kvalificeret indsigt heri men må i stedet henvise til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.